

Az állítólagos finnugor nyelvek

szerkezeti elemeinek mongol-tunguz és török-tatár megfelelői.

írta: Csőke Sándor (Ausztria)

A finnugor nyelvészet úgy Magyar-, mint Finnországban de szerte a nagy világ egyetemlein is, ahol csak a finnugor nyelveknek a származástanát előadják, megállapította, hogy a szóképzés elemei - a többi szerkezeti összefüggés mellett - a finnugornak mondott nyelvek közös, egy alapnyelvből való eredetét bizonyítja. A szóképzés elemeit két főcsoportra oszthatjuk: az ige- és a névszóképzés elemeire, bár a két csoporton belül ugyanazon elemekről esik szó. A nyelvészet felállította a "kétségbe vonhatatlannak" minősített tételt, hogy a névszóképzés elemeinek egyezése alapján az állítólagos finnugor nyelvcsoporthoz tartozó nyelvek szóképző elemei alapján a magyar nyelv is a finnugor nyelvcsaládba tartozik... A nyelvészet azt is megállapította, hogy a finnugor nyelvcsalád semmi genetikai rokonságban nem áll az ismert török-tatár és mongol-tunguz nyelvekkel..

Megállapítását arra alapozta, hogy - egyszerűen még a fáradságot sem vette, hogy megvizsgálja az uralaltáji nyelvek szóképző elemeinek megegyezését, azoknak valószínű egységét és az erre alapozandó valódi származás tételének felállítását..

E sorok írója úgy látja, hogy a finnugornak mondott nyelvek szóképző elemei - az ige- és névszóképzők - hiánytalanul megtalálhatók az altáji nyelvekben is, még hozzá ugyanabban a pozícióban és funkcióval. E sorok írója azt is állítja, hogy ugyanezek az elemek, a szóképzés elemei, nemcsak a finnugor alapnyelvi elemek,

hanem egyben az uralaltáji nyelvek egységének bizonyítékai, ami azt jelenti, hogy a finnugor nyelvészet finnugoros származtatási elmélete tudománytalan. Ebből az következik, hogy egy-egy névszóképző elem, nem finnugor eredetű, hanem az uralaltájinak mondott nyelvek közös származásának bizonyító eleme. Ami azt jelenti hogy - a többek között - sem a finn, sem a vogul, stb. nem lehet finnugor eredetű és ebből kifolyólag a magyar semmi esetre sem az..

Tétele bizonyítására, e sorok írója bemutatja az érdeklődő Olvasónak az uralaltáji nyelvek szóképző elemeinek azonosságát. Kezdjük az ige- és névszóképző "L"-lel. Az alkalmazott szakirodalom jegyzékét a tanulmány végén adjuk.

I. AZ IGEKÉPZÉS (deverbális és denominális.)

magyar (deverbális)	irod. mongol (deverbális)
ASZA-1 (faktitív)	SAJU-1 = ültet (faktitív)
FORRA-1	UJU-1 = itat
vogul (deverbális)	ŠITAJA-1-ŶA = süttet (képzőbokor)
TÖS-1 = szárít	SURU-1-ČA = együtt tanul (kép. bok.)
osztják (deverbális)	IDE-1-ČE = etet (képző bokor)
ŠÓUÁ-1 = savanyít	de: ČOKI-1 = kopog (iteratívum)
zürjén (deverbális)	DUSU-1 = csöpög
PĚRLA-1 = feldönt	TAYI-1 = magyaráz

Idézzük BARTHA KATALINT: "Urali +-1 -re megy vissza, s minden valószínűség szerint egyeredetű a gyakorító és mozzanatos és a denominális verbunképző +-1-lel, valamint a denominális és deverbális nomen-képző ⁺-1 képzővel is. .. Régebbi nyelvészeti irodalmunkban föltűnést keltett az egyszerű műveltető ⁺-1. Ebben az időben még nem volt köztudomású a képzők kezdeti poliszemantikájának ténye, s az az igazság, hogy eredetét tekintve a legtöbb azonoshangzású ősi képzőnk egytőből sarjadt, akár deverbális akár denominális, akár ige-, akár névszóképző a későbbi nyelvhasználatban," (V. ö.: idézett munka 41. old.)

E sorok írójának tiszteletteljes kérdése: Miért az uráli ⁺-1 re megy vissza ez az elemünk ? Mi a hangtani és szerkezeti sajátosság, amelynek alapján eldönthetjük, hogy ez az elemünk finnugor eredetű ? E sorok írója igen hálás lenne annak a finnugor nyelvésznek Magyarországon, Finnországban, az USA valamelyik egyetemén, ahol ilyen tanszék van, s aki neki világosan, szabatosan, minden mellébeszélés nélkül megmagyarázná és érthetővé tenné, hogy miért uráli eredetű a bemutatott ⁺-1 hangszerelésű szóképző elem... ? Kedves Olvasóm, hasonlítsuk össze a bemutatott ⁺-1 szóképzőt az ugyancsak szemügyre vett mongol elemmel: mi a különbség tehát a mongol és az uráli elemek között ?

Józanul és tudományosan csak egyet mondhatunk : ez az elem, az ⁺-1 éppen úgy altáji, mint uráli; nem finnugor és a magyar, de a vogul nyelv sem, nem lehet finnugor, mert ez az elem éppen azt bizonyítja, hogy a vogul nyelv mongol eredetű, mint ahogy bizonyítja, hogy a magyar nyelv finnugor eredetű... És azt is, hogy a mongol nyelv is ugor... finnugor eredetű... Mi az hogy finnugor? Mert ez az elem nem finnugor... Mert, amint látjuk mongol is,

S most figyeljük meg ugyanezt az elemet denominális, igeképző funkciójában.

II. AZ IGEKÉPZÉS (denominális változata).

magyar (denominális):

KASZÁ-1 (működés)

CSODÁ-1 (állít)

SZÜRETE-1 (elvégez) KÉK-1- IK (vminnek látszik.)

vogul:

XÖNT-1 = hadakozik

osztják:

MAILĀ-1 = vendégeskedik

Vegyük tehát a finn igealakot: PUNA-1-TA=sodor, csavar (deverbális) és végezzük el az összehasonlítást. Mi a különbség a finn-

igealak és a megfelelő lamut igealak: AJI-1-TA=javit között? Mindkét nyelvben képzőbokróról van szó egyben : Még itt is megtalálható az egyezés ! Tehát miért nem finnugor eredetű a lamut nyelv, ha a magyar nyelvet az "-1" igeképző alapján avatják finnugorrá? Miért finnugor a finn nyelv, ha az "-1" elem a lamutban, mongolban és törökben is megtalálható és ezeket még sem nevezik finnugornak? Ám ime, a finn ELE-le- = éldegél, igealak. A "-le" képzőnek frenkven-tatív, gyakorító tevékenysége van, de ugyancsak ezt látjuk a törökben is: IS-le = ügyködik, működik (denominális); s most állítsuk egy más alá a két igealakot : ELE-le = éldegél

IŞ-le = ügyködik, működik. S kérdezzük is mindjárt : Melyik tehát a török elem és melyik finn?

Osztjákban : MAN-li-l = mendegél

törökben : PARÇA-la- = darabol

magyarban : DARABO-1- = darabol, Ü-1 stb.

E sorok írója szorgalmasan forgatja a finnugor nyelvészek-irta szakkönyveket. Az összehasonlítást SZINNYEI és BARTA dolgozatai alapján végezte el, SZINNYEIHEZ már nem fordulhatunk, annál inkább BARTHA KATALINHOZ és megbízóihoz a következő - ha ugy-tetszik - váddal : A finnugor nyelvészet nem mond igazat és nyelvészeti összehasonlítása tudománytalan! Tendenciózus és szándékosan hamisított...

Lássuk továbbá az "-1" igeképzős elemek visszaható funkcióját, megemlítvén, hogy ezzel a funkcióval csak a magyar nyelvben található, míg a finnugor nyelvekben nyoma sincs. A magyarban:

deverbális : REP-ül, FESZ-ül, BOR-ül, ZÁR-ül, DUG-ül, stb.

denominális : SZÉP-ül, JAV-ül, KÉK-ül, stb.

A nyelvészet állítása szerint ezek az igeképzővel formált szavak magyar nyelvünk ama szakában képződtek, mikor már állítólag elhagyta finnugor nyelvi közösséget és annak keretét. Hogy ez a tétel meny-nyire sántit, hogy ennek a "leválás"-nak ellenére ez az elem a ma-

gyar nyelv és török között azonosan is előfordul. Pár példa:

ó-török : QAT-Ūl = keveredik (deverbális)
ÖRT-ül = betakaródik
török : KURT-ul = menekedik (deverbális)
DOĞR-ul = felemelkedik (denominális)
ALC-al = megalázkodik stb.

Ugyancsak a magyarban néhány származék igenévnek kezdeti (inchoatív) jelentése is van, pl.

magyar: FÁJ-ul (fájni kezd)
lamutban: BUTĀN-āl = beteglesz (inchoatív)
GU - l = beszélni kezd stb.

Nem kell tudónak lenni hozzá, de középiskolát végzett egyszerű posztáskisasszony is megállapíthatja, hogy a magyar nyelv visszaható -ul, -ül, stb. igeképzőjének török megfelelője, mint igeképző elem, mindenben megegyezik, de az eddig bemutatott összefüggések alapján azt is megállapíthatja józanul, tárgyilagos böcsületességgel, hogy az "i" deverbális és denominális igeképző nem finnugor eredetű és hogy ezen az alapon nem lehet sem finn, sem pedig vogul nyelvet "finnugorosítani".

E sorok írója nem finnugoros tanár, még csak nem is egyetemi tanár, mondjuk az USA-ban valahol, hanem egyszerű magyar ember, aki tisztában van azzal, hogy nem tévedhetetlen, de ebben az esetben is megállapítja, hogy a finnugor nyelvészet nem végzett a múltban és nem végez ma sem igazi tudományos nyelvészeti munkát, hanem idegen érdekek szolgálatában áll, mások érdekeit szolgálja...

E sorok írója csak azon csodálkozik, hogy a finn tudomány, a nyelvtudomány, vagy amit annak neveznek, szintén azon van, hogy megmátsa a saját, valamint finnugornak mondott nyelvek valódi származását. Vajon mi okból?

FOLYTATÁS KÖV.

PÁR "SZLÁV"-NAK MINŐSÍTETT SZAVUNK VALÓDI EREDETE.

írta: GOSZTONYI KÁLMÁN (Páris)

BÁRCZI GÉZA "A magyar nyelv életrajza" című könyvéből a "szláv-eredetű" szavak közül - melyeknek ilyfajta minősítése szerintem nagyon sok esetben egy általánosjellegű tévedésből ered - a következő öt magyar szót veszem vizsgálat alá:

1. - gomba - BÁRCZI szerint ez a szó az őszláv "goba" aznos jelentésű szóból ered. A szláv nyelvekben, többek véleményével egybehangzón az o és az e hangzókat, tudásunk szerint a 12. század előtt többhelyt orrosan ejtették és az orrosító n utóbb elsikadt. A "gomba" magyar nyelvünkben a "gömb(-ölyű)", "gomb", "gömmö", "golyó" szócsaládhoz tartozik. (V. ö. másrészt a latin: "globus" szót is!) - A sumér nyelvben GAM="gör-ny-ed"; és "kör" - "kerek" - "gömbölyű". Akkád megfelelője: KIP-PATU - DEIMEL: SL. 360/10 és LABAT: Manuel 362.

A közbeneső ó-kori szkita nyelv révén, melynek adatait báreléggé gyéren, de mégis ismerjük, a jelzett szó számos, más sumér eredetű szóval együtt több nyelv is átvette, többek közt az un. "összláv nyelv" is. Ezt az átvételt azonban a magyar nyelv és elődei már korábban megejtették, mint az "őszláv", akárhogyan is tekintve a nyelv történetét.

2. - korong. - BÁRCZI GÉZA ezt a szláv "krög" szóból eredezteteti, amely szintén csak a 12. század óta lenne ebben a formájában, orrosítás nélkül. A "korong" eredete az ó-korból: Sumér GUR-"forog, fordul, forgás, kerül, kör". V. ö.: "gur-ul", ugyanígy GURUN: "gyümölcs" - "holdkorong" és GURUN: amelynek a jele O - kör!

3. - abroncs. - A szláv "obroci" -ből származna BÁRCZI szerint. Igazi eredete az ó-korból ismert szkita nyelv közvetítésével a reánk maradt szavak alapján a sumérban szerepel egy nagyon jól ideillő és azonos jelentésű szóösszetétel: AB+RA+SU = lyuk+rak+fog. - V. ö. :öböl, öv, - továbbá ront, roncs (deszka "roncsok" azaz darabok egybe "fogása" adja a hordót és végül "suly" = a sumér SU = "kéz" és "fog" (tart jelentéssel!) A mondottak szerint tehát ez sem "szláv" szó!

4. - gerenda. - BÁRCZI ezt a szót is szlávnek minősíti azáltal a megokolással, hogy ebben a nyelvben is megvan hasonló jelentésű változata a "g reda". Ezzel szemben a sumérban GIRIN+DA = szó szerinti összetétele: "mérleg" + "oldal". (Oldalfalak mérlege = egyensúly = gerenda!

5. - rend. - Ezt a szót BÁRCZI más, régebbi nyelvészekkel egyetemben a "szláv" eredetűek közé sorolja és a "r e d" -ből eredezteteti. Talán így lenne, ha a K. u. 6. századbéli közös szláv nyelveknél a K. előtti szkita és ó-kori sumér nyelvek nem lettek volna évezredekkel régebbi nyelvek! A "r e n d" szó eredete: Sumér RIN₂ - "mérleg" - "egyensúly". V. ö. : a magyar "ring" ige-töve (pl. mérleg² ringás). (A sumér nyelvten szerint az i és e hangzók gyakran váltakoznak ugyanígy a d és g mássalhangzók is, amelyek ezenkívül a sz. végén elkopnak.)